

Kürtler değişiyor devlet de değişmeli

ORAL ÇALIŞLAR

Politika / 02/11/2010

Yaratılacak yumuşama ortamına askerlerin yanı sıra yargının da katılması gerek. Çözüm, bir 'devlet siyaseti'ne dönüştürülmeli.

PKK'nın Taksim saldırısını reddetmesi ve ardından da 'eylemsizlik' kararını seçimlere kadar ertelemesiyle birlikte, 'çözüm arayışı' açısından yeni bir döneme geçiş yaptık. Durumu, PKK'nın kalıcı bir çözüm aradığı ya da PKK'nın 'çözüme zorlandığı' yönünde yorumlayabiliriz.

Ne olursa olsun yeni dönem, Türkiye için de Kürtler için de büyük bir şans. Kürt sorununun 'çözüm için masada' olduğu bir süreç başlamış durumda. PKK'nın ateşkesi uzatma kararını ve "Biz yapmadık ve yapmayız" şeklindeki açıklamasını hükümetin ve devletin doğru okuması çok önemli.

Değişimde arka plan

Kürt nüfusun yoğun olduğu bölgelerde, tüm Türkiye'de olduğu gibi ciddi bir değişim yaşanıyor. Geçen hafta gittiğim Diyarbakır ve Batman kentlerindeki canlılık dikkat çekiciydi. Modern binalar, geniş bulvarlar, her gün yenisi açılan alışveriş merkezleri, yenilenen tarihi sokaklar, dolu dolu inip kalkan uçaklar, otobüsler, gündelik hayata yansıyan değişimin bazı göstergeleri arasında sayılabilir.

Mesela Diyarbakır'ın Suriçi bölgesi, yakın yıllara kadar bakımsızlığın ve yoksulluğun yöredeki simgesi gibiydi. Köyleri boşaltılan çaresiz insanların sığınağıydı dar Diyarbakır sokakları. Şimdi Suriçi yenileniyor... Düne kadar adeta bir çöplük halinde duran tarihi Hasanpaşa Hanı, şimdi bir turistik merkez gibi çalışıyor. Ulu Cami restore ediliyor, yıkıntılar halindeki tarihi Ermeni kilisesi ayağa kalkıyor.

PKK da değişiyor

Hem PKK'nın hem de Kürt hareketinin genelinin bir 'şehirleşme' sürecinden geçtiğini görüyoruz. Bu da bölgedeki şehirlerde, 'silahın miadını doldurduğu' fikrinin yaygınlık kazanması anlamına geliyor. (KCK davası, bu sürece yapılmış, yanlış bir siyasi ve hukuki müdahale olarak tanımlanabilir.) Bu eğilimin devam edebilmesi ve silah fikrinin Kürt hareketi içindeki egemenliğinin daha da zayıflayabilmesi için ise zamana ihtiyaç var.

Kazanamayacağını taraflar anladı

İngiltere ile IRA arasında silahsızlanma sürecini yorumlayan Sinn Fein'in lideri Gerry Adams bir söyleşisinde "İki taraf da kazanamayacağını anlayınca barış süreci başladı" değerlendirmesini yapmıştı. PKK lideri Karayılan, geçenlerde, "Türk ordusunu yenemeyeceğimizi biliyoruz" dedi.

Yaşar Büyükanıt, "500 bin askeri Kandil'e yığsak da kesin sonuç alamayız" demişti. Bu kıymetli günlerin değerini bilelim. Başbakan Erdoğan, arkasındaki kamuoyu desteğiyle cesur adımlar atabilir. Gerginliğin yumuşamasına katkıda bulunarak Türkiye'nin batısında da 'çözümünden yana' bir psikoloji yaratabilir. Tabii, KCK davasının hukuki olmaktan çok siyasi bir dava olduğunun kabul edilmesi de çok önemli...

Yumuşama ortamı

Yaratılacak yumuşama ortamına askerlerin yanı sıra yargının da katılması gerekiyor. Çözüm, bir 'devlet siyaseti'ne dönüştürülmelidir, dönüştürülebilir.

Sürece CHP'nin de katılımının sağlanması için büyük oranda olumlu koşullar var. Kılıçdaroğlu, Baykal'dan farklı bir noktada duruyor. Başbakan Erdoğan'ın CHP'nin sürece katılması yönünde yaratıcı bir yaklaşım sergileyeceğini umuyorum.

İlk adımlar, anadilin öğretilmesi için devletin üzerine düşeni yapmasıyla atılabilir. Siyasetin PKK'lılaşmasındansa PKK'nın siyasallaşmasına doğru giden bir yolculuk için koşullar düne göre daha elverişli.